

Manuál dobrovoľníckeho programu

Liečebňa sv. Filomény

Obsah

O čom je dobrovoľnícky program Liečebňa	2
1/ Kto program realizuje	2
2/ Kto je kto v dobrovoľníckom programe	3
a) Dobrovoľníčka/ník	
b) Prijímatelia sociálnych služieb/pacienti hospicu	
c) Koordinátor/ka v Liečebni sv. Filomény	
3/ Čo ťa čaká v dobrovoľníckom programe	5
Kódex dobrovoľníka/dobrovoľníčky v programe	9
Dôležité kontakt	

O čom je dobrovoľnícky program Liečebňa

Podstatou dobrovoľníckeho programu Liečebňa sv. Filomény je pomôcť prijímateľom sociálnych služieb (ďalej len PSS), pacientom hospicu (ďalej len pacienti) a organizácii v rôznych oblastiach, podľa vlastného výberu dobrovoľníka ako:

- trávenie času s PSS a pacientami (rozhovory, čítanie, modlitba, tichá prítomnosť, pobyt na záhrade, arteterapia, kanisterapia a i.)
- služba na vrátnici na prvom a tretom poschodí
- starostlivosť o záhradu a kvety, pomoc pri tvorbe a udržiavaní okolia
- starostlivosť o Kaplnku Sv. Filomény, modlitbové stretnutia a adorácie pre PSS a pacientov
- organizovanie akcií (koncerty, kultúrne vystúpenia, športové akcie, výlety pre PSS a pacientov)
- pomoc v kancelárii s administratívou a udržiavanie informačných nástieniek v areály
- získavanie finančných prostriedkov pre liečebňu a tvorba propagačných materiálov.

Čo je naším cieľom? Realizáciou tohto dobrovoľníckeho programu a vďaka tvojej dobrovoľníckej pomoci je našim cieľom:

- prepojenie sveta pacientov hospicu, seniorov v zariadení pre seniorov, seniorov v špecializovanom zariadení s okolitým svetom, so študentami SŠ, VŠ, aktívnymi dospelými, seniormi z domáceho prostredia a všetkými, ktorí prejavia záujem o myšlienku dobrovoľníctva.
- zároveň je našim poslaním dôstojné dožitie u nevyliciteľné chorých pacientov a zlepšenie alebo udržanie schopností a zručností PSS.

Kto program realizuje

Dobrovoľnícky program Liečebňa sv. Filomény realizuje SPIRIT n.o. a HONESTUM n.o. v rámci organizácie Liečebňa sv. Filomény vo Vranove nad Topľou v spolupráci s Prešovským dobrovoľníckym centrom a rôznymi inštitúciami pracujúcimi s deťmi a mladými ľuďmi, ale aj jednotlivcami, ktorý sa chcú zapojiť. Prostredníctvom dobrovoľníctva, chceme rozvíjať potenciál ľudí a zlepšovať kvalitu ich života tým, že sú pre tých najkrehkejších v našej liečebni dôležití. Snažíme sa zvyšovať kredit dobrovoľníctva v očiach verejnosti, skvalitňovať manažment dobrovoľníctva v organizácii a vytvárať tak kvalitné dobrovoľnícke príležitosti.

2 / Kto je kto v dobrovoľníckom programe

A) DOBROVOL'NÍČKA / DOBROVOL'NÍK

Dobrovoľník/dobrovoľníčka je človek, ktorý na základe svojej slobodnej vôle, vo svojom voľnom čase a bez nároku na finančnú odmenu vykonáva činnosť v prospech iných ľudí, spoločnosti či prírody. Dobrovoľníkom/dobrovoľníčkou sa môže stať v podstate ktokoľvek, pretože každý z nás vie niečo, čo môže ponúknuť druhým.

Dobrovoľníkov do tohto programu hľadáme medzi študenti a študentkami a medzi dospelými. Každý dobrovoľník si môže vybrať koľko času venuje liečebni podľa svojich možností a pracovného vyt'azenia.

A aké typy dobrovoľníkov hľadáme?

• Dobrovoľník/čka animátor

- pomáha pri organizovaní kultúrnych a športových podujatí pre prijímateľov sociálnych služieb
- venuje sa PSS pri voľnočasových aktivitách
- sprevádza ich počas spoločných vychádzok a výletov

• Dobrovoľník/čka vrátnik

- odomyká dvere počas návštevných hodín cez víkend, na špecializovanom oddelení.

• Dobrovoľník/čka paliatívec

- sprevádza umierajúcich v posledných štádiách života, poskytuje im duchovnú podporu, spoločné modlitby, rozhovor.

• Dobrovoľník/čka záhradník

- pomáha pri úprave vonkajšieho prostredia liečebne, pri skrášľovaní okolia.
- zapája sa do starostlivosti o záhradu a kvety

• Dobrovoľník/čka administrátor

- tvorba propagačných materiálov
- pomoc s administratívou
- pomoc pri získavaní finančných prostriedkov

Na základe vyplnených kontaktných dotazníkov a osobných pohovorov ich skontaktuje koordinátor alebo koordinátorka programu. Pred prvou aktivitou bude dobrovoľník/čka zaškolený/á a počas trvania dobrovoľníckej činnosti im poskytne plnú odbornú podporu a vedenie. Medzi základné požiadavky, ktoré na

dobrovoľníkov a dobrovoľníčky máme patria empatia, ľudskosť, trpezlivosť, zodpovednosť voči programu a záväzkom z neho vyplývajúcim. Benefitom dobrovoľníka je pozitívny vzťah k seniorom a ťažko chorým pacientom.

B) PRIJÍMATELIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB / PACIENTI HOSPICU

Program je zameraný na prijímateľov sociálnych služieb v zariadení pre seniorov, ktorí dosiahli dôchodkový vek, pre prijímateľov sociálnych služieb v špecializovanom zariadení, ktorí majú jednu z psychiatrických alebo neurologických ochorení a pacienti hospicu, ktorí majú indikovanú paliatívnu starostlivosť.

Sú to ľudia, o ktorých sa ich rodiny nedokážu postarať v domácom prostredí, pretože potrebujú 24 hodinovú opatrovateľsko-ošetrovateľskú starostlivosť v spojení s uspokojovaním bio-psycho-sociálnych potrieb.

V dobrovoľníkovi môžu nájsť naši PSS/klienti nového priateľa, spriaznenú dušu alebo dôverníka, ktorý ich sprevádza poslednými chvíľami života či dopomôže im viesť plnohodnotný život. Môžu im svojou prítomnosťou nahradiť blízku osobu alebo rodinu, ktorá nemôže s nimi pre svoju pracovnú vyťaženosť, tráviť toľko času, koľko by oni chceli.

C) Koordinátor/ka v Liečebni sv. Filomény

Koordinátor/ka z Liečebne sv. Filomény, n.o. je pre Teba kľúčovou kontaktnou osobou, ktorá (spolu) rozhoduje o všetkých otázkach týkajúcich sa dobrovoľníkov/čok v zastrešujúcej organizácii. Pripravuje a nastavuje spoluprácu s inými organizáciami, propaguje program, hodnotí a zabezpečuje jeho celý priebeh.

Úlohou koordinátora/ky dobrovoľníkov/čok je najmä

1. administratíva a evidencia spojená s dobrovoľníckym programom
2. propagácia dobrovoľníckeho programu
3. komunikácia a spolupráca medzi Prešovským dobrovoľníckym centrom a inými organizáciami
4. vyhľadávanie, výber a nábor dobrovoľníkov/čok
5. realizácia vstupných pohovorov s dobrovoľníkmi/čkami
6. pravidelné informovanie dobrovoľníkov/čok a komunikácia s nimi

7. zabezpečenie zaškolenia dobrovoľníkov/čok
8. pravidelné stretnutia s dobrovoľníkmi/čkami, motivácia a oceňovanie dobrovoľníkov/čok
9. pomoc dobrovoľníkom/čkam pri riešení problémov
10. ochrana záujmov a usmernenie dobrovoľníkov/čok
11. pravidelné zisťovanie spätnej väzby od dobrovoľníkov/čok
12. spracovávanie záznamov, priebežných a záverečných správ o dobrovoľníckej činnosti pre možnosti vyhodnotenia dobrovoľníckeho programu
13. zabezpečenie fotodokumentácie z aktivít dobrovoľníckeho programu
14. ukončenie práce s dobrovoľníkmi/čkam

3/ Čo ťa čaká v dobrovoľníckom programe

Dobrovoľnícky program Liečebňa sv. Filomény sa realizuje v niekoľkých etapách.

Príprava pracovníkov/čok v liečebni na príchod dobrovoľníkov/čok
Kordinátor/ka Liečebne sv. Filomény pripraví všetky potrebné dokumenty na príchod dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Všetko sa to deje ešte predtým, ako začne reálna dobrovoľnícka práca.

Ide hlavne o aktivity súvisiace:

- s podrobným oboznámením ďalších pracovníkov s príchodom dobrovoľníkov, ich úlohami a povinnosťami a s dôvodom ich potreby,
- s prípravou vhodného prostredia, priestor na odkladanie osobných vecí, v ktorej bude aj kniha na zapisovanie príchodov a odchodov,
- uzatvorenie zmlúv o spolupráci medzi liečebňou a dobrovoľníkom/čkou

Nábor dobrovoľníkov/čok je tiež aktivita, ktorú realizuje koordinátor/ka liečebne. Nábor dobrovoľníkov/čok prebieha formou informačnej kampane a workshopov, ktorých cieľom je rozširovať informácie o programe medzi potenciálnych dobrovoľníkov/dobrovoľníčky a inšpirovať ich k zapojeniu sa do tohto dobrovoľníckeho programu. Okrem propagačných materiálov je k programu distribuovaný kontaktný dotazník, kde okrem prejavenia záujmu uvádzajú dobrovoľníci kontaktné údaje.

3 typy skupín potenciálnych dobrovoľníkov:

1. Prvou skupinou sú workshopy realizované najmä na pôde **stredných a vysokých škôl** rôzneho zamerania, kde si každý môže nájsť preferovanú dobrovoľnícku pozíciu
(napr. dobrovoľník/čka animátor/vrátnik/záhradník/administrátor)

2. Druhou skupinou sú **cirkevné spoločenstvá**, kde hľadáme dobrovoľníkov pre spoločné rozhovory, modlitby a sprevádzanie umierajúcich
(napr. dobrovoľník/čka paliatívca/animátor)
3. Treťou skupinou sú dobrovoľníci, ktorých hľadáme v **online priestore** pre rôzne dobrovoľnícke pozície, prostredníctvom FB stránky Liečebne sv. Filomény, alebo z databázy dobrovoľníckych príležitostí.
(napr. dobrovoľník/čka animátor/vrátnik/záhradník/administrátor/paliatívca)

Výber dobrovoľníkov a dobrovoľníčok

Prebieha na základe vstupných osobných pohovorov, ktorých cieľom je zistiť o záujemcovi/záujemkyni základné informácie a bližšie informovať o programe. Pýtať sa budeme na motiváciu, prečo si sa rozhodol/la stať sa dobrovoľníkom/čkou, na tvoje časové možnosti a aj zručnosti, ktoré by sme mohli v našej liečebni využiť. Výber realizuje koordinátor/ka z Liečebne sv. Filomény

Príprava dobrovoľníkov a dobrovoľníčok

Školenie ti pomôže zorientovať sa a pripraviť sa na to, čo ťa bude od prvého dňa v zariadení čakať. Dozvieš sa veľa dobrých tipov, ako sa pripraviť na prvé stretnutie s PSS/pacientom. Ako konať, pri nepredvídateľných situáciách. Na školení sa stretneš aj s pracovníkmi alebo pracovníčkami liečebne, ako aj s koordinátorom/ koordinátorkou programu. Realizuje sa formou stretnutia/stretnutí, kde vybraní dobrovoľníci/dobrovoľníčky absolvujú školenie týkajúce sa ich pôsobenia v programe. Na školení dostaneš tento manuál, do ktorého si môžeš zaznačiť všetky dôležité informácie, kontaktné údaje a čokoľvek čo potrebuješ.

Časová príprava tvojho zaškolenia závisí od dobrovoľníckej pozície, ktorú si vyberieš:

- Pre dobrovoľníka paliatívca, sú odporúčané minimálne 3 stretnutia v spolupráci so spirituálnym pracovníkom/čkou, zdravotným personálom a koordinátorom/kou dobrovoľníkov.
- Pri ostatných dobrovoľníckych pozíciách je odporúčané minimálne jedno stretnutie v spolupráci s koordinátorom/kou dobrovoľníkov.

Ak to bude potrebné alebo ak budeš potrebovať pomoc, môžu sa stretnutia zopakovať.

Podpora

Počas celého pôsobia ako dobrovoľník/čka v Liečebni sv. Filomény, máš k dispozícii našich zamestnancov, ktorí ti budú nápomocní, ako:

- spirituálny pracovník/čka (duchovná podpora)
- psychológ/čka
- sociálny pracovník/čka

Neboj sa požiadať o pomoc. V prípade, že na to nemáš odvalu, ťa naši pracovníci budú 1-krát za mesiac kontaktovať (podľa vybranej dobrovoľníckej pozície) a ponúknú ti možnosť sa porozprávať.

Podpísanie zmluvy dobrovoľníkov/čok Tento krok zabezpečuje koordinátor/ka Liečebne sv. Filomény. Po absolvovaní prípravy podpíšeš ako dobrovoľník/dobrovoľníčka zmluvu o výkone dobrovoľníckej činnosti so zástupcami SPIRIT n.o. a HONESTUM n.o. v programe „Liečebňa sv. Filomény“. Takáto zmluva formalizuje náš vzťah podľa zákona 406/2011 Z.z. .Sú v nej zadefinované tvoje povinnosti ale aj práva. Zmluva je právny dokument a treba si ju uschovať. Budúci zamestnávateľ možno bude po tebe chcieť aby si svoju dobrovoľnícku činnosť aj nejako dokladoval a zmluva ti k tomu pomôže. My ti vieme vystaviť Potvrdenie o výkone dobrovoľníckej činnosti, ak o to požiadaš. Zmluvy sú ale chránené zákonom o ochrane osobných údajov a nemôžeme ich len tak poskytovať tretím osobám.

Prvý kontakt dobrovoľníka/dobrovoľníčky

Prvý kontakt s PSS/pacientami je vedený koordinátorom/kou priamo v liečebni. Ešte pred prvým stretnutím ťa skontaktujeme, dohodneme si najlepší čas na stretávanie sa. Na tomto stretnutí sa snaž byť čo najviac uvoľnený/á, ide predsa hlavne o pomoc a dobrý skutok. Dôležité je dodržiavať Kódex dobrovoľníka a dobrovoľníčky, ktorý je súčasťou školenia. Ten ti vo veľa situáciách pomôže a navedie ťa. Čas, ktorý im venuješ, bude pre nich tou najväčšou odmenou. Ak si nebudeš ničím istý/ istá, obráť sa na zamestnancov/zamestnankyne liečebne alebo koordinátora/rku.

Evidencia v programe

Keďže sme spolu podpísali zmluvu, je pre nás dôležité viesť si o tvojej dobrovoľníckej činnosti aj evidenciu v Knihe dochádzky dobrovoľníkov. Prosím, nezabudni sa do nej preto pred príchodom a odchodom z liečebne podpísať, ktorý deň a od kedy do kedy si tam bol/a.

Koordinátor/ka vedie evidenciu:

- o dobrovoľníkoch (dotazník, zmluva, začiatok a ukončenie činnosti)
- o počte dobrovoľníkov/čok

- aktívnych a neaktívnych dobrovoľníkov/čkach
- fotiek zo zrealizovaných aktivít v rámci dobrovoľníckeho programu, prípadne výstrižky z novín alebo linky na články.

Ukončenie dobrovoľníckej činnosti

Dôvodom predčasného ukončenia dobrovoľníckej činnosti môže byť:

- situácia, ak si neplníš svoje povinnosti, ku ktorým si sa zaviazal/a
- situácia, že je tento typ dobrovoľníckej činnosti nad tvoje sily
- situácia, ak zásadne a opakovane porušíš prevádzkový poriadok liečebne
- situácia, ak nemôžeš ďalej vykonávať túto činnosť v dôsledku zdravotných problémov, zmeny bydliska a i.

Hodnotenie dobrovoľníckeho programu

Dobrovoľnícky program má zavedený systém hodnotenia, aby sme zistili, či všetko ide ako má alebo či niečo netreba prispôbiť alebo zmeniť. Budeme preto veľmi radi, ak nám na spoločných stretnutiach poskytnieš konštruktívnu spätnú väzbu. Akékoľvek podnety a nápady môžeš posunúť aj koordinátorom/koordinátorkám programu. Tiež je možné, že ťa zavoláme na spoločnú akciu Liečebne sv. Filomény, ktorej sa okrem dobrovoľníkov/čok zúčastnia aj, koordinátori/ky programu a ďalšie relevantné osoby.

Kódex dobrovoľníka/dobrovoľníčky v programe

Dobrovoľník sa zaväzuje:

- rešpektovať pri každej činnosti zdravotný a psychický stav PSS/pacientov, ktorého záujem stojí vždy na prvom mieste,
- dodržiavať zásady práce v liečebni, rešpektovať pokyny koordinátora dobrovoľníkov a lekárov,
- pristupovať k PSS/pacientom v duchu tolerancie a znášanlivosti,
- nevykonávať žiadnu politickú ani náboženskú agitáciu,
- zúčastňovať sa pravidelne stretnutí a udržiavať úzku spoluprácu s koordinátorom dobrovoľníkov.

Dobrovoľník v žiadnom prípade nezastupuje zdravotnícky personál. Nemá prístup k zdravotným záznamom pacienta, nemá právo podávať informácie týkajúce sa zdravotného stavu, nemanipuluje s liekmi a zdravotníckym materiálom. Dobrovoľník zachováva profesionálny prístup, t.j. vyhýba sa diskusiám o spôsobe liečby, neposkytuje osobné „medicínske“ rady, neposudzuje a nekritizuje prácu zdravotníckeho personálu a svojich kolegov. Dobrovoľník svojim podpisom potvrdzuje, že netrpí žiadnou infekčnou chorobou, a že jeho zdravotný a psychický stav nie je v rozpore s vykonávaním dobrovoľníckej činnosti v liečebni.

Dobrovoľník si je vedomý, že porušenie ktoréhokoľvek z bodov tejto dohody môže byť dôvodom k jeho uvoľneniu z činnosti.

Dobrovoľník má právo:

- byť riadne zaškolený a ďalej permanentne vzdelávaný v problematike poskytovania psychosociálnej podpory klientom,
- na podporu v rámci stretnutí dobrovoľníckej skupiny,
- na aktuálne informácie týkajúce sa jeho práce,
- obracať sa s otázkami a problémami na koordinátora dobrovoľníkov,
- predkladať návrhy na zlepšenie kvality života PSS/pacientov v liečebni a dobrovoľníckej činnosti.

Zásady mlčanlivosti

Dobrovoľník je povinný zachovávať úplnú mlčanlivosť o všetkých informáciách, s ktorými príde počas svojej dobrovoľníckej činnosti do styku. Ide predovšetkým o tieto informácie:

- všetky informácie týkajúce sa PSS/pacientov – ich osobných údajov, zdravotného stavu, majetkových pomerov,

- informácie získané zo stretnutí dobrovoľníkov, predovšetkým skutočnosti týkajúce sa iných dobrovoľníkov,
- skutočnosti týkajúce sa zverených dokumentov.

Výnimku tvorí vzájomná informovanosť na stretnutiach dobrovoľníkov a medzi členmi terapeutického tímu v súvislosti s nutnosťou organizácie konkrétnej starostlivosti o pacienta. Aj v tomto prípade dobrovoľník koná v záujme PSS/pacientov a v maximálnej miere chráni jeho súkromie a informácie, ktoré získal od klienta v dôvernom rozhovore.

Ďalej dobrovoľník berie na vedomie:

- touto mlčanlivosťou je viazaný voči všetkým ďalším organizáciám a osobám. Výnimku tvoria situácie, keď je každému občanovi uložená zo zákona oznamovacia povinnosť. V takomto prípade je doporučená konzultácia s koordinátorom dobrovoľníkov,
- mlčanlivosť nezaniká ukončením účasti na dobrovoľníckej činnosti v liečebni,
- iba koordinátor dobrovoľníkov môže rozhodnúť, ktorá z informácií môže byť uvoľnená a komu poskytnutá.,
- pri použití informácií treba dbať na zvýšenú ochranu PSS/pacientov – používať iba štatistické údaje, bez osobných dát atď.,
- porušenie hore uvedených zásad môže byť dôvodom k ukončeniu účasti na dobrovoľníckej činnosti v liečebni.

Dôležité kontakty

Liečebňa sv. Filomény

SPIRIT n.o.

Domašská 670/4, 093 02 Vranov nad Topľou

Email: socialne@liecebnavranov.sk

Mobil:0903906332

HONESTUM n.o.

Domašská 670/4, 093 02 Vranov nad Topľou

Email: hospic@liecebnavranov.sk

Mobil:0911173789

www.liecebnavranov.sk

www.facebook.com/Liečebna sv. Filomény

Koordinátor/ka programu v Liečebni sv. Filomény:

Meno a priezvisko: Mgr. Daniela Adamová, Mgr. Katarína Pavlová

Email: info@liecebnavranov.sk

Telefón: 0911911312